

УДК 378.14:616 1/4 (477.84)

DOI

САМОСТІЙНА РОБОТА СТУДЕНТІВ НА КАФЕДРІ ВНУТРІШНЬОЇ МЕДИЦИНИ № 3

Л. П. Мартинюк, Т. В. Бойко, В. О. Лихацька

*ДВНЗ “Тернопільський державний медичний університет
імені І. Я. Горбачевського МОЗ України”*

INDEPENDENT WORK OF STUDENTS AT THE DEPARTMENT OF INTERNAL MEDICINE No. 3

L. P. Martyniuk, T. V. Boyko, V. O. Lykhatska

I. Horbachevsky Ternopil State Medical University

У статті висвітлено питання організації самостійної роботи студентів на кафедрі внутрішньої медицини № 3. Працювати самостійно особливе значення має в навчанні студентів-медиків, оскільки використовувати знання, отримані на практичних заняттях, для постановки діагнозу самостійно є дуже важливим для покращення клінічного мислення майбутнього лікаря. У статті обговорено основні напрямки самостійної роботи студента з науковими матеріалами та біля ліжка хворого і їх значення у формуванні майбутніх лікарів.

The issue of the organization of student's self-work at the Inner Medicine Department No. 3 is reported in the article. Self-work has a special importance in the study of medical students, as the usage of the knowledge gained during the seminars to make a diagnosis on their own is very important for the improvement of clinical thinking of the future doctor. The main areas of self-work learning materials and research near a bed sick and their importance in shaping of future doctors are discussed in the article.

Вступ. Існують різні шляхи підвищення ефективності навчального процесу в сучасній вищій школі, один із них – організація самостійної роботи студентів (СРС). СРС – це навчальна діяльність, яка планується, виконується за завданням, під методичним керівництвом і контролем викладача, але без його прямої участі [3].

Життям доведено, що тільки ті знання, які студент здобув самостійно, будуть міцні. Самостійне отримання вірної відповіді шляхом проб і помилок є одним із методів формування всебічно розвиненої молоді людини. З метою підготовки кваліфікованого спеціаліста потрібно надавати студенту можливість самому вирішувати задачі, що виникають у процесі навчання. Таким методом є самостійна робота [1]. Працювати самостійно особливе значення має в навчанні студентів-медиків, оскільки використовувати знання, отримані на практичних заняттях, для постановки діагнозу самостійно є дуже важливим для покращення клінічного мислення майбутнього лікаря.

Основна частина. Самостійна робота студентів – складне педагогічне явище, особлива форма

навчальної діяльності, спрямована на формування самостійності студентів і засвоєння ними сукупності знань, умінь, навичок, що здійснюється ними за умови запровадження відповідної системи організації всіх видів навчальних занять. Якщо навчальний матеріал опрацьовується самостійно, виконується завдання від його постановки до аналізу отриманих даних, то засвоюється не менше 90 % інформації [2, 6].

Зміст СРС у форматі конкретної дисципліни визначається навчальною програмою, методичними матеріалами і завданнями викладача. Види СРС, що використовуються при викладанні предмета внутрішньої медицини на кафедрі внутрішньої медицини № 3 ТДМУ студентам п'ятого-шостого курсів, можна розділити на 3 основні підвиди: а) самостійну роботу студентів на аудиторних заняттях; б) позааудиторну самостійну роботу (самостійні заняття студентів); в) самостійну роботу студентів під контролем викладача (індивідуальні заняття з викладачем).

Щодня студенти працюють з тематичними хворими і заповнюють протокол, де вказані основні моменти постановки діагнозу, призначення плану діагностичних процедур та лікування.

© Л. П. Мартинюк, Т. В. Бойко, В. О. Лихацька

Окрім того, студенти 5 курсу отримують пацієнта на курацію, самостійно працюють з ним, одержані дані порівнюють з написаним у книгах, проводять диференційну діагностику захворювання і призначають лікування; протягом циклу навчання спостерігають за динамікою клінічних та лабораторних показників, що дозволяє оцінити ефективність проведених маніпуляцій. Оформляють історію хвороби і захищають її у викладача. Оцінювання роботи студента проводиться за затвердженою на засіданні кафедри кредитно-модульною системою.

Студенти 6 курсу щодня мають “вечірні” чергування, які передбачають огляд всіх пацієнтів, що поступили протягом дня в тематичному відділенні лікарні. Це дозволяє навчитися самостійно встановлювати правильний попередній діагноз, що є надзвичайно важливим у практиці терапевта. На наступний день, на початку заняття, “чергові” доповідають викладачеві з обґрунтуванням попереднього діагнозу в кожному окремому випадку, призначення плану обстежень і лікування.

Список літератури

1. Впровадження новітніх технологій в навчальний процес – запорука якісної підготовки лікарів-стоматологів в умовах Європейської інтеграції / П. А. Гасюк, Н. В. Гасюк, Д. Д. Кіндій [та ін.] // Європейський вибір – невід’ємна складова розвитку вищої медичної освіти України : матеріали навч.-метод. конф. (Полтава, 23 травня 2013 р.). – Полтава, 2013. – С. 31–32.
2. Дискусія як один із методів стимулювання навчально-пізнавальної діяльності студентів-медиків в рамках роботи студентського товариства / Т. О. Петрусенко, Н. В. Гасюк, І. Ю. Попович [та ін.] // Світ медицини та біології. – 2013. – № 3 (39). – С. 164–166.
3. Звонников В. И. Инновационные методы оценки учебных достижений студентов / В. И. Звонников // Высшее образование. – 2006. – № 5. – С. 12–17.

Студенти, які хочуть поглибити свої знання з певних розділів внутрішньої медицини, індивідуально працюють під керівництвом викладача. Ці години є в переліку обов’язкового педагогічного навантаження і проводяться згідно з графіком, затвердженим на засіданні кафедри. Окрім цього, проводиться позааудиторна робота студентів. Студентам пропонується реальна клінічна ситуація, описана в методичних рекомендаціях, і він самостійно вирішує ту чи іншу проблему. Потім на практичному занятті з відповідною тематикою він проводить її презентацію у вигляді мультимедійної доповіді чи написання реферату.

Висновок. Даючи можливість самостійного навчання, ми розвиваємо у майбутніх лікарів впевненість у собі, уміння правильно вирішувати проблеми. Отже, розуміння соціальної значущості самостійної роботи студентів необхідно розглядати як один із основних елементів сучасної підготовки лікарів.

4. Макойда І. Я. Самостійна робота студентів – метод підготовки висококваліфікованого спеціаліста / І. Я. Макойда, М. М. Островський // Галицький лікарський вісник. – 2013. – № 4. – С. 87–88.
5. Скробач Н. В. Самостійна робота студентів вищих навчальних закладів як важливий елемент сучасної підготовки фахівців / Н. В. Скробач, І. Т. Гаврик, Ю. В. Дельва // Галицький лікарський вісник. – 2014. – № 2. – С. 110–111.
6. Чорній Н. В. Самостійна робота студентів як складова частина у підготовці спеціаліста в умовах кредитно-модульної системи навчання / Н. В. Чорній // Медична освіта. – 2014. – № 4. – С. 132–134.

Отримано 22.12.15